

[Garsten Raff.]

minister, at vi er villige til at stemme for en hurtig gennemførelse af lovforslagene om besættelsesstyrken og om personelordningen. Hvad det tredje lovforslag angår, vil vi gerne have opgivelsen af pressetjenesten nærmere motiveret og høre om de erfaringer, man har gjort med dens virksomhed — altså principielt, ikke vedrørende tjenesten med de fejl, der har været. Endelig kan mit parti ikke gå med til at udtage § 50 om velfærdstjenesten af loven, men må bede ministeren tilendebringe sin undersøgelse og derefter komme til folketinget med et forslag om, hvad der skal ske i fremtiden.

Johs. Christiansen: Efter det foreliggende forslag til lov om ændringer i loven om en dansk besættelsesstyrke i udlandet er det altså virkelig regeringens mening, at Danmark fortsat skal have 1 500—1 600 mand stående på tysk grund. Det kan næppe være skjult for regeringen, at befolkningen i stigende forundring spørger: Hvorfor? Forundringen vil næppe heller formindskes, når det i bemærkningerne til forslaget nu læses, at Tysklandskommandoets særlige opgave som besættelsesstyrke menes at kunne bortfalde i nær fremtid. Man vil, i samme øjeblik dette sker, spørge, om da ikke enhver plausibel eller rimelig grund til at opretholde en sådan styrke i Tyskland vil være bortfaldet samtidig. Jeg ved meget vel, at kommandoets forbliven i Holsten uanset besættelsespolitikens ophør søges begrundet med Danmarks inkorporering i NATO-systemet, men i selve den omstændighed, at dansk lovgivning må påkaldes i sagen, ligger ganske klart, at afgørelsen om hjemtrækning eller ikke hjemtrækning af kommandoet i alt fald træffes her i Danmark, og derom er der næppe heller tvivl nogen steder. På den anden side er jeg da ganske indforstået med, at en mulig hjemtrækning først må forhandles med NATOs militære chef; derfor taler ikke alene formelle grunde, men også reelle, for slet ikke at tale om de almindelige høflighedshensyn, som bør iagttages i ethvert ordentligt samarbejde. Men da de 1 500—1 600 mand, som det drejer sig om her, næppe kan være nogen afgørende faktor i det vestlige fælles forsvar, må det vist anses for nogenlunde givet, at general Gruenther,

der er en forstående mand, ikke ville gøre større ophævelser over en hjemtrækning af vort kommando fra Holsten.

Det radikale venstre må i alt fald fastholde det principielle synspunkt, at danske soldater bør gøre tjeneste på dansk grund. Vi hævdede det samme i 1947, vi hævdede det i 1948, altså før Danmarks tiltræden af Atlantpagten endnu var en kendsgerning. Vort standpunkt til Tyslandskommandoet er således ikke dikteret af vor stilling til A-pagten i og for sig; det beror, som allerede betonet, på en rent principiel opfattelse af dette specielle spørgsmål.

Hertil kommer så desuden det faktum, at vi hverken ud fra militærtaktiske eller finansielle hensyn kan finde det tilrådeligt længere at placere dette kommando i det nordvestlige Tyskland. Jeg vil gerne begrunde dette sidste med nogle få bemærkninger. Skulle den ulykke ske, at storkrig udbryder mellem øst og vest, vil en dansk styrke på 1 500—1 600 mand, placeret i Itzehoe eller andetsteds i Holsten, hverken kunne gøre fra eller til i det tilfælde, at russiske tropper sydfra forsøger at invadere Danmark; stillingen er derimod den, at disse få soldater vil blive fuldkommen prisgivet en næsten øjeblikkelig tilintetgørelse, og jeg synes, vi med vor bedste vilje umuligt kan se andet, end at dette er uforsvarlig forsvarspolitik. En henvisning til, at stillingen vil være en væsentlig anden, efter at Vesttyskland er blevet genoprustet og da vil kunne afgive styrker til en forstærkning just af den sektor, hvori det danske kommando er placeret, kan vi heller ikke tage for gode varer i dag. For det første vil Vesttyskland efter de hidtil foreliggende planer ikke kunne gennemføre genoprustningen under 3—3½ år; for det andet — og dette synes mig meget væsentligt — foreligger der jo slet ikke endelige planer for, hvordan man til sin tid vil placere disse tyske styrker. Alt er i så henseende svævende og uafklaret.

Under alle omstændigheder findes der ikke i den nye tingens tilstand i Vesttyskland acceptable holdepunkter for oprettholdelsen af et dansk kommando i Holsten. Og så har jeg endda helt undladt at komme med betragtninger over den betydning, som de nye våben må få også for den detail i helheden, der er tale om her.